

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nuz. Augensfeld & Emeric Le-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsébet-körú).
Prețul inserațiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și strălătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului înului Nr. 30. etagin
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserațiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 175

Brașov, Duminecă 10 (23) August

1908.

Serbarea culturală dela Oravița.

(v) Din nou ne aflăm în ajunul unei frumoase serbări culturale românești. Orașelul bănățean Oravița va găzdui între zidurile sale ospitale în zilele de Vineri și Sâmbătă ale săptămânii viitoare pe membrii „Societății pentru crearea unui fond de teatru român”, care an de an ca și sora ei mai mare „Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român” ține adunările sale generale, mergând din ținut în ținut, ca să dea seamă despre activitatea ce a desfășurat-o în cursul unui an pentru promovarea mișcării teatrale la noi.

Sperăm că adunarea din anul acesta a societății noastre teatrale va fi una din cele mai frumoase și succese. La aceasta ne îndreptățesc deoparte întinsele pregătiri ce le face comitetul aranjator local pentru primirea și distracția oaspeților, de altă parte faptul, demn de toată lauda, că frații noștri bănățeni au de gând a veni în număr cât mai mare la aceasta adunare, pentru a da și în modul acesta expresiune interesului viu ce-l poartă pentru Thalia română.

Și e bine ca să fie așa. Și e de dorit, ca adunarea din săptămâna viitoare să fie cât mai numărös cercetată, căci programul lucrărilor ei reclamă o serioasă și chibzuită cumpanire.

Punctul cel mai important al ordinei de zi este, fără îndoială, ocuparea postului de președinte al societății, post rămas văduvit timp de peste un an prin moartea regretatului președinte Iosif Vulcan. A pune în fruntea societății un demn urmaș al fericitului Vulcan, a găsi pe bărbatul chemat să conducă în fruntea comitetului societatea pentru ani mai îndelungați, în vremuri poate mai grele și mai amenințătoare ca cele trecute, — este o cestiune de mare însemnătate. Sperăm însă, că fruntașilor români intruniți la serbările din Oravița le va succede să rezolve spre mulțumirea generală problema aceasta.

Nu de mai puțină importanță vor fi rapoartele comitetului în legătură cu programul de acțiune, stabilit la adunările generale trecute. Nu cunoaștem încă conținutul acestor rapoarte, dar din informațiunile ce le avem din isvor competent, ne-am putut convinge, că și în anul expirat de activitate comitetul a făcut tot ce i-a stat în putință pentru promovarea scopurilor societății, ba a făcut un pas și mai departe, pentru a da un avânt mai puternic și mai real mișcării teatrale dela noi.

Din datele aceste rezultă, că comitetul societății a cheltuit și anul trecut, în cadrele bugetului, sume însemnate pentru subvenționarea mișcării teatrale. Pentru burse, ajutoare, premii și alte onorare s'au cheltuit peste 8000 cor., dintre cari pozițiile cele mai însemnate sunt: subvențiunea de 2400 cor. dată în două rânduri d-lui și d-nei Z. Bârsan, bursele d-nilor A. Bănuțiu și Crișan și subvențiunea acordată d-lui N. Băilă. Intru cât cei ajutorati de societate au cot-răspuns așteptărilor și au meritat ajutoarele societății, are să judece mar-rele public române. Incât privește pe artiștii d-l și d-na Bârsan cunoaștem indeajuns piedecile multiple, cu cari au avut să lupte în turneurile lor atât înainte obținerii permisiunii ministeriale de a face turneuri, cât și după obținerea ei. N'avem decât să aducem aminte cetitorilor purtarea autorităților din Beiuș, cari au impede-cat reprezentațiunea d-lui și d-nei Z. Bârsan pe motive ridicole, deși aveau în mână permisiunea ministerială. Prin urmare forța majoră a fost, în urma căreia amintiiți artiști români n'au putut să și îndeplinească pe deplin angajamentul luat.

De altă parte comitetul e în poziție ca constata cu satisfacțiune, că bursierii societății A. Bănuțiu și N. Băilă, au terminat anul acesta cursurile conservatorului din București, ceea ce i-a făcut cu puțință de a angaja în ultima sa ședință pe d-l Bănuțiu ca director artistic al societății, asigurându-i deocamdată pentru un an o leafă corespunzătoare. Prin ho-

tărirea aceasta comitetul a făcut un pas însemnat spre realizarea scopului societății. D-lui Bănuțiu, despre a cărui capacitate și seriozitate de a organiza și instrua trupe de diletanți și a juca cu dănsese, am avut ocaziunea să ne convingem, îi incumbă acuma o sarcină pe cât de onorifică pe atât de grea. Dacă îi va succede în călătoriile întreprinse prin diferitele ținuturi românești să deștepte prin fapte și îndemnuri interesul societății românești pentru teatrul românesc și să creeze trupe stabile de diletanți, își va căștiga mari merite, iar realizarea problemelor societății pentru fond de teatru român va fi dusă cu un pas însemnat mai departe.

Planul și dispoziția de a se trimite la fața locului agenți culturali abili și harnici, cari să se dedice exclusiv scopurilor societății, sunt după noi folositoare și credem că vor duce mai ușor, decât pe alte căi, la scopul dorit. Exemplul dat de comitetul societății teatrale române merită să fie urmat și de celelalte instituțiuni culturale și economice românești și îndeosebi de „Asociațiunea” noastră, care dispune de fonduri și mai mari.

Fruntașilor români intruniți la Cravița în zilele de Vineri și Sâmbătă li-se va oferi un bogat material de serioasă cumpanire, și dorim din inimă, să le succedă de a da lucrărilor societății teatrale avântul, de care are neapărată lipsă în timpul de față. În această speranță salutăm adunarea fondului de teatru român, ce se va intruni la Oravița în mijlocul fraților noștri bănățeni!

Cestia clubului Slavilor dela Sud. In urma diferitelor știri publicate de către presa străină în ce privește clubul Slavilor dela Sud, implicat în afacerea conspirației pan-sârbe, biuorul presei sârbești este autorizat să declare ca nefondată știrea, după care ministerul de externe ar fi închis acest club. Clubul Slavilor dela Sud n'a fost nici odată subvenționat de către guvernul sârbesc.

Acest club fiind o instituțiune pur privată, după legea asociațiunilor, guvernul n'ar avea drept să-l închidă decât în cazul când acest club ar fi eșit din sfera sa limitată de acțiune, cum e și prevăzut

în lege. Dacă clubul slavilor ar fi uneltit în contra unui stat vecin oare-care, fapte nepermise de lege, fără îndoială că cabinetul din Belgrad ar lua imediat măsurile cele mai strașnice în contra clubului. După scorniturile lui Gheorghe Nastic, publicate prin broșura lui sau povestite în fața judei instructor din Agram, despre activitatea clubului Slavilor, guvernul sârbesc n'are nici un motiv să ia măsuri în contra acestui club. Totuși, dacă câțiva membri ai clubului au uneltit afară din instituțiune, și după propriul lor impuls, ei s'ar găsi singuri responsabili de faptele lor.

Incorporarea Bosniei la Croația. Din Serajevo se anunță, că arhiepiscopul Stadler, prezentându-se în ziua de 18 August în fruntea clerului șefului țării pentru a-i exprima omagiile clerului față de Maj. Sa Monarchul, a rugat pe șeful țării Winsor să talmăcească Maj. Sale rugarea, ca Bosnia să fie incorporată Croației. De notat e că arhiepiscopul Stadler a fost dojenit de Maj. Sa Monarchul pentru exprimarea unei dorințe similare la banchetul congresului catolicilor dia anul 1900.

Ministrul de finanțe francez Caillaux a sosit ieri în Budapesta, unde va sta trei zile. În cercurile politice maghiare se dă mare importanță acestei visite. În onoarea ministrului francez, ministrul-președinte Wekerle va da astăzi un dineu iar mâne fostul ministru Szell.

Un incident în camera portugheză. Din Lisabona se anunță, că în ședința de Joi noaptea a camerei portugheze fostul ministru de finanțe în ultimul minister Franco, discutând bugetul, și-a terminat cuvântarea spunând: »Doresc ca regele Manuel să fie mai fericit decât tătăl său«. Deputatul Santos, a adaugat atunci: »Și să găsească miniștrii mai demni decât cei din ultimul cabinet«. Fostul ministru a sărit atunci asupra deputatului Santos, ca să-l bată. Producându-se o încăierare, combatanții au trebuit să fie despărțiți.

Reorganizarea armatei turcești. Proiectul de lege pentru reorganizarea armatei turcești prevede, că serviciul militar va fi obligator pentru toți otomanii dela vârsta de 20 la 45 ani. Primii trei ani vor face serviciul activ, trei ani în rezervă și restul în miliții. Pentru mai târziu se va avea în vedere reducerea serviciului militar la doi ani. În școlile militare se vor primi creștini și evrei, cari vor fi înaintați deopotrivă cu mahomedani. Efectivul actual al armatei, care este de 300,000 oameni, va fi redus pe jumătate, pentru motive de economie.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Epilog

la serbările dela Șimleu ale Asociațiunei.

Incă ceva despre Șimleuani.

Cetesc, în numărul ce-mi sosește azi al »Gazetei Tr.«, niște rectificări, și »completeări« sui generis, cărora se dă loc de obicei din anumite »con-iderații«, și la cari aveam altă-dată buna datină de a nu răspunde.

În »Gazeta de Duminecă«, reproducând raportul făcut de mine în »Gaz Tr.« de asemenea găsesc niște note ale redacției, ce »rectifică« și »completează«.

Iată două dovezi noi, pentru afirmația mea din raport, când ziceam: »nicăiri ca în acest ținut, nu sunt atâția oameni de legea veche«. Am să dau odată psihologia acestor rectificări!!

De-ocamdată însă, ca să cruțăm și ziarul și pe oamenii de rânduri ce rectifică, hai să mai spunem aci câteva lucruri despre Șimleuani.

1. Sâmbătă toate familiile din Șimleu au dat prânzuri mari cunoscuților vechi și noi. A fost multă animație la aceste prânzuri. Avea dreptate deci d-l Trifu, să aducă laude și celorlalți membrii din comitetul aranjator, pe lângă d-nii Stoica și Lazar, cărora se conveniau laudele îndeosebi.

2. Am avut de gând și eu să mai adaug la raportul despre teatru, chiar la sfârșit: »Au mai avut rol d-șoarele Elena Stanciu și Terica Pop, și d-nii Muntiu și Boer«. Tocmai așa. Poate am adaus-o chiar, ulterior, dar intercalații de aceste se perd adesea, la cules în tipografie. — Acum d-șoarele pot fi mulțumite: au ajuns de două-ori »scrise în ziar«.

Așa. Mai rog numai pe cetitorii acestui raport, să țină seamă, că raportul n'a fost scris în tihna întârzierii, ci de-odată cu desvoltarea întâmplărilor descrise. Descrise și apreciate în același timp! Cine nu e deprins cu acest fel de raportați, bine înțele nu dă voie raportorului să uite lucruri, — și cu deosebire nume, — ce sunt de uitat. Dar acestor »nedeprinși«, eu în adevăr n'am ce le face.

Până nu uit.

Ca unul dintre cei mai independenți și neinflunțați reprezentanți ai presei la serbările de la Șimleu, iar nici decât de teama de noi rectificări sau note redacționale — mă simt dator a mulțumi din suflet, chiar și pentru colegii mei, »comitetului aranjator« și în deosebi d-lui Ioan P. Lazar, pentru toate »hatărurile« posibile, ce le-au făcut presei. De când iau parte la adunări publice, ca raportor, n'am avut parte de atâta prevenire, și înlesniri, ca la Șimleu. În pavilion presa avea o lojă a ei, separată. La spectacole intrări libere. Ospitalitate la casa d-lui Lazar, cum și-o dorea inima. D-l Dr. Stoica, șef-redactorul »Gazetei de Duminecă«, de asemenea tot ce i-a stat în putere.

S'a văzut numai decât că direg lucrurile doi gazetari. Ei știu ce-i aia, presa.

Dacă n'am lăsat nebăgate în seamă nici pretenții cam nejustificate de altfel, n'am făcut-o din grațitudine pentru această atenție, la care de obicei tocmai cei cu mai mari pretenții cugetă mai puțin.

Să nu vă mire, de ce bag aceasta într'un epilog, și să am iertare. Sunt lucruri ce trebuiau spuse odată. Și ocazia se imbia.

Pavilionul.

Acuma am trecut la »chestii« mai locale.

Da, pavilionul, de care am să vă vorbesc, era chiar o — chestie! Nu esagerez. Numai dacă stai și te gândești: oare ce făceați cu sumedenia aceea de om — câte 1500, 2000, la reprezentații! — de nu era pavilionul, poți să înțelegi cum se cade, ce chestie, ce însemnată chestie a fost clădirea unui pavilion, unde să se poată ținea banchet, teatru, concert și dans! O simplă baracă de scânduri, nu ajungea. Trebuia să te gândești nu numai la un loc încăpător, ci totodată și frumos.

Această »problemă« a știut s'o rezolve »comitetul aranjator«, în chipul cel mai strălucit. Intre basoreliefele statuei ce i-se va ridica, pavilionul trebuie să ocupe cel puțin o latură! (Știi, basorelieful meritelor).

E greu să descrii o alcătuire de felul acesta. Poet chiar nu, dar arhitect sau aparat fotografic cel puțin trebuie să fii, ca să poți face o descriere fidelă, deși n'au lipsit nici notele de poezie.

(Va urma).

Imposanta adunare populară din Brad.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

Miercuri în 6 (19) August s'a ținut o mare adunare populară în orașul Brad, la care s'au prezentat peste 3000 de alegători din jurul Bradului, a Băii-de-Criș și a Băitei.

Adunarea s'a deschis la oarele 11^{1/2} pe piața mare de bucate a Bradului. Biroul adunării s'a compus din d-l Dr. Ioan Papp, avocat în Brad, ca președinte și din d-nii avocați Dr. Nerva Hodoș și Dr. Victor Nemeș din Baia-de-Criș, ca notari. În cuvântul de deschidere al său, d-l Dr. Ioan Papp, a zugrăvit în vii culori nemulțămirea generală, ce domnește în țară și care nemulțămire cu stările politice și sociale guvernul coaliției nu numai că n'a știut-o potoli ci dimpotrivă, a făcut să crească, să se potențeze. Expune scopul adunării și trebuința, de-a se exprima poporul asupra atator rele, cari îl bătut și asupra intrigelor, cari se țin spre stricarea și înjugarea țaranului. De încheiere, d-l Dr. Ioan Papp a găsit cuvinte bine simțite de omaj pentru bătrânul nostru Monarh și a propus a se trimite — ce adunarea cu mare însuflețire a și primit — cabinetului M. Sale la Ischl următoarea depeșă:

„Din adunarea populară ținută în comuna Brad, fiii prezenți ai poporului român din Ungaria prezintă glorioșului Tron expresiunea neclintitei lor credințe și a celui mai profund omaj și își descoper admiratia plină de recunoștință față de Majestatea Voastră, inițiatorul introducerii votului universal și egal, dela înarticularea căruia în lege nădăjduesc fericirea viitoare a Ungariei și a popoarelor ei“.

care telegramă imediat s'a și expedit. Vorbirea caldă a președintelui adunării a stărnit multă însuflețire în popor. A urmat apoi la cuvânt, deputatul cercului, d-l protopop Vasile Damian.

Deputatul național al cercului Băii de Criș este nu numai ca politician, ci și ca persoană omul cel mai stimat, cel mai iubit de către poporul zărândeian. Nu-i mirare astfel, că în momentul, ce s'a ridicat iubitul lor deputat, ca să rostească darea sa de samă, întreaga adunare a erup în ovații nesfârșite și în tot decursul vorbirii sale a subliniat expunerile sale nimerite cu aclamări însuflețite.

»După multe veacuri de suferință — începe d-l deputat Damian — în fine au străbătut și în țara noastră ideile mărețe ale libertății, egalității și frățietății. Durere însă, că acele numai la aparență au aflat aplicare în viața publică și socială a patriei noastre și că în realitate încă și azi în »veacul luminilor« tot mereu trebuie să simțim contrariul acelor principii mărețe».

Arată cum cei dela putere, sub diferite pretexte false, tind a împiedeca, ca masa mare a poporului să ajungă la egală îndreptățire. — Schițează apoi decursul sesiunilor ultime ale dietei și se oprește la fiecare lege de spirit reacționar, cari le-a creat acest parlament. Atinge revizuirea regulamentului Casei deputaților, prin care i s'a luat minorității puțința d'a se pune în calea pornirilor rele venite dela vre-un guvern păcătos cu nădejdea, de a le putea zădărnici. Vorbește despre legea nouă adusă împotriva servitorilor, despre legea nouă referitoare la școlile noastre și despre alte legi rele, cari toate, dânsul și întreg partidul dietal naționalist le-au combătut din toate puterile și cari toate înseamnă povări și năcazuri noi pentru bietul popor de rând.

Critica, ce a făcut-o deputatul Damian în special legii lui Apponyi și legii, care ridică darea vinarsului, a fost viu aplaudată și mereu întreruptă de dese aprobări unanime ale poporului prezent în adunare. Aceste două legi rele mai ales în acest ținut muntos vor avea grave și stricătose urmări. Satele mici din acești munți cu mare greutate pot da salarii de câte 1000 coroane la învățători, par' a fi silite să ceară ajutorul de stat. Și iar, în aceste părți, cari eminamente din poame, prune și ardere de rachiu se susțin, deja pân' acum să simțeste pustirea, care va produce-o legea despre înmulțirea dării de pe vinars.

Trece apoi la zugrăvirea situației politice din țară, care tot mai mult se încurcă și al cărei motor esențial este șovinismul de clasă și rasă.

»Trăit'au zile grele, veacuri multe dearândul părinții noștri, dar limba și

până ce cu sângele lor, ori când cereau aceasta interesele patriei și ale tronului, darnici erau. Și azi noi Români, tribut de sânge și de bani bucuros depunem pe altarul patriei, limba noastră strămoșească nu ni-o dăm însă, mai bine viața... Dar nici nu credem, ca ori patria ori tronul să ne ceară într'adevăr oarecândva așa ceva.«

Ca de încheiere oratorul vorbește despre *sufragiul universal*, ca despre singurul mijloc prin care s'ar putea da curs sănătos stărilor din țară.

Frenetice aprobări a stors discursul dare de seamă a deputatului Vasile Damian ținut în termeni calmi dar hotărâți și rostit răspicat, la înțelesul poporului.

După alinarea aplauselor a luat cuvântul înflăcăratul tânăr avocat Dr. Victor Nemeș, care a propus, iar adunarea a primit unanim, următorul conclud:

»Adunarea populară ținută în Brad la 6 (19) August votează în numele poporului din cercul electoral al Băii de Criș iubitului său deputat dietal Vasile Damian multămită pentru activitatea sa parlamentară de până acum, îl asigură și pe mai departe de încrederea și dragostea sa neclintită atât pe dânsul, cât și partidul dietal al naționalităților, căruia aparține — cu rugarea, ca și pe viitor să lupte din răspuțeri pentru realizarea programului național, singurul care poate produce fericirea, libertatea și egalitatea tuturor neamurilor și claselor din aceasta țară«.

(În partea a doua a raportului, pe care o vom publica în nr-ul viitor, ni-se dă în extras vorbirea energică a deputatului I. Suciu, deputatul Boroșineului, care a însoțit pe d-l deputat Damian în turneul său, apoi rezoluțiunea votată în cestiunea votului universal, prezentată de părintele Petru Rimbaș și încă câteva amănunte).

In cestiunea studentescă.

Reflexiuni la foiletoanele d-lui A. Dobrescu, cand. med.

Peste tot, la studențimea română universitară de astăzi domnește o depresiune morală, care, departe de a fi înlăturată, se estinde tot mai tare, cucerind tot mai multe victime, iar oamenii de inimă, cari ar dori să îndrepteze răul, curând se descurajează, văzând efectul negativ al străduințelor lor.

Cum arată d-l Dobrescu în eselențele sale foiletoane »Despre tinerimea noastră universitară«, cauzele adevărate ale acestei stări sunt de căutat în mediul neprielnic, în care petrece tânărul universitar pe timpul studiilor sale. Ceea-ce a constat d-l Dobrescu despre tinerii de sub coroana Sf. Ștefan se potrivește și la studențimea română din Bucovina, numai că aici stările sunt și mai triste.

Care este acel mediu rău și cari sunt cauzele, că studențimea română este absorbită de el? Toți domni, cari s'au ocupat cu cestiunea aceasta, răspund scurt: viața de cafele și în total influența orașelor evreo-maghiare (pentru Bucovineni s'ar potrivește esprezia: evreo-germane).

Constatarea aceasta mi-se pare puțin prea vagă și voi căuta după puțință s'o detailez, fără pretenția de a fi epuizat toate cauzele.

1) Tânărul, care abia a ieșit din liceu, unde l'au condus dascălii și părinții, resp. gazdele, așazicând de mână, trece acum într'un stadiu de libertate deplină. Firește că, fără o conducere potrivită, el e lăsat în voia întâmplărilor. Societățile studențești (academice) rar când vor avea o influență hotărâtoare asupra lui, deoarece el nu va urma sfaturilor colegilor săi mai esperti, cu cari se simte pe o treaptă egală.

Aici ar avea »bătrânii« — foști membri ai societăților academice, cari au pășit deja în viața publică — un rol deosebit. Ei ar trebui să se apropie cu prietenie de tinerii studenți, ca să nu le vatâme ambiția, fără ca să se lipsească, bine înțeles, de tactul necesar. Pe când tânărul va crede că are un prieten de sama sa, el de fapt să fie condus de mai marele în vârstă. Am putea să luăm aici un exemplu dela »Burschenschaft«-urile germane, unde creșterea caracterelor este de multumit exclusiv »domniilor bătrâni«, cum le zic ei.

2) Studenții sunt, mai ales la începutul studiilor, doritori de petreceri multe. Ei le caută în fumul cafelelor, unde se pierd bani și sănătate, unde se cresc patimi uricioase. Aranjări cât de dese de conveniri sociale — chiar de vre-o 2 ori pe săptămână — la cari tinerii studenți să coopereze în mod activ, ar fi o frumoasă recompensă pentru viața de cafele și ar salva mulți bani pentru scopuri naționale.

3) O altă cauză este lipsa de cultură generală, sau, cum îi zice d-l Dobrescu, cultură morală. Frământările mari pe terenul politic, economic și social din vremile din urmă trec fără efect și fără să lese vre-o urmă în spiritul tânărilor universitar. Prelegeri publice de pe aceste terenuri ținute de fruntașii noștri vor deștepta interesul pentru amintitele materii și vor desvolta gustul de cetit. Negreșit, că această împrejurare va face din generația noastră universitară, în mare parte ignorantă, o falangă înzestrată cu armele corăspunzătoare timpului modern pentru lupta națională. O însemnătate enormă trebuie să-i atribui propunerii d-lui Dobrescu, ca tinerii noștri să petreacă câțva timp prin străinătate, ca acolo să se poată adăpa la isvorul științelor și al artelor. Cestiunea aceasta cred că ar trebui studiată și discutată mai intențiv, ca să se afle și mijloacele pentru perfecționarea acestei idei.

4) Ceea-ce-l face pe tânăr apatic, ceea-ce produce lupte sterile în sânul societăților academice și consumă multă energie, este lipsa de idealuri. Nu-i vorbă, societățile academice au scopuri frumoase și au purces la timpul său din intenții nobile și lucrează și astăzi în direcția aceasta; însă tinerii nou intrați nu văd scopul frumos, care ar trebui să-i caluzească, ci numai o arenă pentru deslănțuirea ambiției lor furioase. Puțini sunt numai, cari se ridică peste acest sentiment jertfindu-l nobilei chemări. Deci trebuie să chemăm rândurile răzlețe ale tinerilor noștri sub steag, dându-le ca de viză un nou ideal. Societatea »România Jună« a convocat un congres general studentesc al tuturor studenților români pe 20 Septembrie st. n. la Iași, unde ni-se promise o organizație studentescă.

Intenția e nobilă și de se va întrupa, vom ajunge desigur un grad de elevație sufletească, cum este de dorit în referințele de astăzi. Observarea dlui Dobrescu despre »sgomotul politiceii militante nu-l înțeleg și după programul lansat nici nu încape vre-o »politică militantă« și nici îndemnul dlui Dobrescu la abținere nu-l pot aproba.

Din contră, studenții ar trebui să pelerineze în masse la Iași, ca înfrățindu-și aici sufletele, să se puie în serviciul unei cauze mari. Aici va fi ocazia potrivită pentru discutarea despre înființarea unei societăți de turiști, o propunere foarte bună a dlui Dobrescu.

Examinând cauzele remediul e dat: Trebuie să facem, ceea ce am fi trebuit să facem până acum și n'am făcut, ca să delăturăm aceste cauze. La început va merge greu, căci nu-i ușor să desrădăcinezi un defect, care s'a înrădăcinat așa de adânc. Însă cu răbdare și perseveranță toate sunt posibile. Să ne ajute Dumnezeu și cei ce sunt chemați să ne ajute!

Ariadne.

Din România.

București, 7 August 1908.

Școlare. — Ziua nașterii M. S. Împăratului Francisc Iosif I. — Timpul.

La Cassa școalelor se studiază, de mai multă vreme, cestiunea de a se înzestra un cât mai mare număr, dacă nu toate școlile sâtești, cu lanterne magice, schiopticoane, cari sunt un mijloc dintre cele mai bune pentru a face atrăgătoare și în același timp instructive conferențele, pe cari învățătorii le țin pentru săteni și pentru elevii lor.

Cu aceste lanterne, mult mai ușor de cât cu celelalte mijloace, destul de slabe, de cari dispune școala, se pot arăta vii diferite subiecte de religie, de istorie, de morală, industrie casnică etc. și ele sunt un mijloc plăcut de luminare nu numai pentru școlari, ci și pentru săteni, mai cu seamă în timp de iarnă.

Lanternă magică a dat multe foloase până în prezent în alte țări ale apusului și îndeosebi în Franța, unde fiecare școală își are de multă vreme lanternă sa.

De altfel sunt și în România școli sâtești, cari prin stăruința unui învățător sau vre-unui om de bine, au fost înzestrate cu lanternă magică. S'au întrunit de asemenea mai multe școli și și-au procurat câte una.

Marti, la oarele 11 dimineața, cu prilejul aniversării a 78 a dela nașterea M. S. Împăratului și Regele Francisc Iosif I, s'a oficiat la catedrala Stul Iosif, un te-Deum, la care au luat parte, pe lângă un public numeros (supuși austriaci sau credincioși ai bisericeii catolice) și următoarele persoane distinse, între cari și mulți demnitari ai țării:

Dd: I. Brătianu, ministru de interne, Vasile Morțun, ministrul lucrărilor publice, Al. Giuvara, ministrul comerțului și industriei, I. Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei, contele Laurențiu Szapary, însărcinatul de afaceri al Austro-Ungariei, baronul Adrian de Werburg secretar de legațiune, contele Ludovic Hoyos, atașat al legațiunii, căpitanul Mauriciu Fischer, atașat militar, apoi consilierul legațiunii germane și alți numeroși membri ai legațiunilor austro-ungare și germane, d. Emil Petrescu, prefectul poliției din București, Duiliu Zamfirescu, secretarul general al ministrului de externe etc. etc.

M. S. Regele a fost reprezentat prin colonelul Magheru și căpitanul Torocanu. După serviciul religios a avut loc o recepțiune oficială la legațiunea austro-ungară. Serviciu religios s'a oficiat și la catedrala catolică maghiară, la catedrala calvină și la cea luterană.

De o săptămână și mai bine cerul e când senin când noros. Prin unele părți ale țării a plouat mai puțin, prin alte s'au abătut pentru scurt timp adevărate uragane. Astel Duminecă seara mai multe case au fost descoperite în Constanța, câteva străzi înecate în Iași și câteva sate bătute de ghiață în județul Vaslui al Moldovei. Pe o destul de mare întindere Prutul se revarsă pe țărmul românesc.

Și asupra Bucureștilor s'a abătut Duminecă seara un vânt puternic, dar a încetat în scurtă vreme mărginindu-se să arunce numai câteva firme la pământ.

M.

STIRILE ZILEI.

— 9 August v.

Maj. Sa Monarchul în Budapesta. Din Viena se anunță, că Maj. Sa Monarchul se va întoarce în 3 Septembrie din Ischl la Viena. În 6 Sept. Maj. Sa va pleca pe timp de o lună la Gödöllő. În ziua de 12 Sept. ziua aniversării morții reginei Elisabeta, Maj. Sa va lua parte la serviciul din biserica Matia din Buda, iar în 18 Sept. va pleca la Vespriem, ca să ia parte la manevrele armatei.

Comitetul societății pentru fond de teatru român a ținut zilele trecute o ședință, în care s'au prezentat rapoartele obicinuite anuale în vederea adunării generale, ce se va ține săptămâna viitoare la Oravița. Din raportul prezentat de cassierul societății, dl Dr. N. Vecerdea, și primit de comitet, rezultă, că averea societății cu ziua de 30 Iunie 1908 constă din cor. 290,739-84 în bani gata și cor. 143,574 în efecte, la o altă cor. 434,318-84. Comparând starea aceasta cu starea averii la 30 Iunie 1907 (cor. 409,419-91) reiese, că în decursul ultimului an administrativ averea societății, deși s'au cheltuit cor. 12070-93 pentru scopuri culturale și cheltueli administrative, a crescut cu cor. 24,898-93.

Din hotărârile luate în această ședință relevăm, că comitetul societății a angajat pe dl A. Bănuțiu, care a absolvat anul acesta conservatorul din București, de director artistic al societății în mod provizor pe un an cu o leață anuală de 2400 cor., 400 cor. bani de cvartier și cheltueli de drum pentru călătoriile, ce le va întreprinde în interesul societății pentru promovarea mișcării teatrale în ținuturile românești din Ardeal și Țara ungurească. Suntem convinși, că dl Aurel Bănuțiu, care și prin activitatea sa de până acum s'a dovedit de un harnic și diligent burșier al societății fondului de teatru român și de un bun organizator al trupelor noastre de diletanți, va căuta din toate puterile sale să satisfacă așteptărilor publicului românesc și chemării sale în noul și importantul post, cu care l'a onorat și încredințat comitetul societății. Din parte-ne îi dorim mult spor și succese tot mai frumoase în serviciul culturii noastre naționale.

† Tache Stănescu, mulți ani comerciant în Brașov, bine-unoscut în societatea noastră, a încetat din viață în Ploiești în 7/20 August în etate de 78 ani. Răposatul era iubit de toți, pentru că era un suflet bun și milostiv. Sărăcii aveau în el un protector, tinerimea un sprijinitor nobil, iar societatea română un Român de inimă, care era gata a contribui totdeauna la orice întreprindere folositoare și pentru orice scop românesc și național al ei. Tache Stănescu lasă după sine o familie numeroasă și aleasă, crescută în spirit adevărat creștinesc și românesc, care a fost mângăierea sa în zilele grele, ce l'au ajuns la bătrânețe.

Adresăm familiei Stănescu cele mai sincere condolențe ale noastre.

Moștenitorul tronului austro-ungar în România. E probabil, scrie „Voința Naț.”, ca în cursul lunii Octomvrie A. S. I. Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului Austro-Ungariei, să viziteze familia noastră regală, la Sinaia.

Logodnă. Di Aurel Cigarean cassar la banca „Astra” s'a logodit în Sibiu la 16 Aug. a. c. cu dsoara Aurelia Bardosy, fca dlui Iuliu Bardosy inspector reg. școlar în pens.

Înaintările în armată de ziua de 18 August. Din Monitorul oficial al armatei austro-ungare, care conține tabela înaintărilor în armata austro-ungară, spicim următoarele date: Dintre absolvenții academiei militare din Wiener-Neustadt au fost înaintați la gradul de sublocotenenti următorii tineri români: Spiridon Dimian la reg. 37 de infanterie, Olimpiu Craiovean la reg. 86 de infanterie și Ioan Minișcu la arma cavaleriei. Dintre absolvenții școalelor de cadeti au fost înaintați următorii Români la gradul de aspiranți de ofițeri: Iosif Drăghiciu reg. 50, Eugen Oancea 5, Stefan Martinovici și Cornel Martinovici la reg. 43, Emil Crișan reg. 2, Ioan Georgeșcu 31, Stefan Iacovici 50, Toma Dărăbaș 50, Virgil Popoviciu 50, Emil Savu 31, Brutus Bentia 2, Alexandru Conta 51, Aurel Petroviciu 63, Ioan Popu 63, George Stoian 52, Anton Ciciu 22, Zaharie Babeu 31, Valerian Tatu 50, Anton Man 40, Vasile Mosora 5, Demetriu Mihaescu 85, Iuliu Vasu reg. 50, Vasile Barbu și Ioan Vancea de Buteasa 63, Emil Porușiu la esacoratul militar, Ioan Morgu batalionul 28 de vânători. Dintre absolvenții academiei Ludovica: Alexandru Man, Iuliu Bontuș 5 și Iosif Drâmba 51. Au fost decorați: locotenent-colonelul Humița (reg. 19) cu crucea militară de aur pentru merite, căpitanilor Ioan Voicu (reg. 33), Petru Babeu 43 și Ioan Macelariu (din art.) li-se exprimă prea înalta mulțumire pentru serviciile prestate. Protopopul militar Boldea a fost decorat cu ordinul Francisc Iosif, iar oficialul la registratura militară Ioan Roman cu crucea pentru merite cu coroană.

Un fapt barbar și criminal s'a petrecut eri în apropierea orașului Brașov. Ioan Mihui, econom în Cristian, locuitor în str. Bisericii nr. 483 s'a prezentat la redacția noastră și plin de emoție ne-a istorisit următoarea pătanie ce a avut-o în decursul zilei de ieri pe drumul dintre fabrica de zahăr de la Bod și comuna Cristian: „Pornisem cu carul încărcat de ovăz ce-l aduceam de pe locurile mele pe lângă fabrica de zahăr, ce le țin în arândă dela biserica săsească din Brașovul vechiu. În vârful carului ședea mama și nevasta mea. Când am ajuns pe drumul dintre Stupini și Brașov vine o căruță cu un cal, în care se afla măcelarul din Brașov Szabo Victor împreună cu viziutul său Barabas Victor. Când Szabo a trecut pe lângă carul nostru, spune Mihui, el a dat foc în repezeală cu un chibril ovășului din carul meu, care firește a ars în flăcări. Noroc, că au venit oameni din apropiere, cari mi-au ajutat să rostorn carul, ca să nu arză și caii. Mama și nevasta mea săriseră mai dinainte din car. Am făcut arătare la poliția din Brașov și am crezut că e bine să viu și la redacție, să arăt ce am pățit. Băiatul Fritz Fink, ucenic la Friederich Fink, lemnar în Brașovul vechiu, spune că a văzut, când Szabo a dat foc carului.”

Atâta ne spune păgubașul. Stăm la îndoială asupra motivului, care a putut să-l îndemne pe numitul măcelar la această faptă de-adeptul criminală. Dacă într-adevăr lucrul s'a întâmplat așa, cum ni-se relatează, atunci acel măcelar merită cea mai aspră pedeapsă, căci prin nesocotința și cruzimea sa erau în pericol de viață nu numai carul și caii ci și cei din car.

Congresul pressei. La 22 Septemvrie viitor se va deschide, la Berlin, congresul internațional al pressei, în sala Reichstagului. În acest congres, din partea pressei din România, vor lua parte d-nii I. Procopiu, deputat, președinte al sindicatului ziaristilor, pe care îl va reprezenta, director al ziarului „L'Indépendance Roumaine”, și Al. Rubin. prim-redactor, la același Ziar.

Un nou bucluc cu Gotterhaite. În decursul serviciului divin, celebrat alături în biserica Matia din Buda din prilejul aniversării încoronării Maj. Sale ca rege al Ungariei, muzica militară a cântat imnul imperial. Studenții prezenți în biserică au început să cânte demonstrativ „Szozat”-ul conturbând astfel serviciul dumnezeesc. Incidentul, care a produs o mare învălmășală și iritație între cei prezenți, a luat sfârșit de-abea, după ce studenții au părăsit biserica.

Strașnici eroi!

Experiențe cu baloanele dirigeabile.

Din Berlin se anunță, că Joi dimineața balonul militar al comandantului Gross și balonul „Parseval” au făcut o ascensiune plecând de pe câmpul de tragere și stând în aer două ore. În nacela balonului militar se afla și ducele Ernest de Saxa Altemberg. Balonul „Parseval”, condus de căpitanul Kehler, s'a îndreptat de asupra porții Brandenburgului. Ambele baloane operând împreună au făcut apoi evoluțiuni de-a lungul străzii Unter den Linden. La amiază, balonul „Parseval” a făcut a doua ascensiune de o jumătate oară, iar seara a mai făcut o a treia ascensiune iarăși fără incident.

Ministrul de războiu al Franței a făcut Joi o ascensiune cu balonul „Excelsior”, plecând dimineața dela Saint Cloud, lângă Paris, s'a coborât la oarele 2 între Rouen și Dieppe.

O știre din Geneva spune, că inginerul Liwentel, fost mai mulți ani colaborator a lui Zeppelin și Lebaudy, va construi un balon, care va fi în stare să stea în aer 72 de ore, mergând cu o iuteală de 60 chlm. pe oară, mulțumită unui motor foarte puternic. Se adună bani pentru construirea balonului.

Explozia dela Moreni. O groaznică explozie s'a produs eri la fabrica de petrol a societății româno-americane din Moreni (România). Cazanul cel mare al fabricii a explodat, rânind îngrozitor pe șapte lucrători. Focul s'a întins ia patru sonde ale societății „Astra”, pe care le-a ars; a distrus patru rezervoare și 5 bataluri. Răniții au fost transportați la spitalul din Ploiești. Doi din ei sunt pe moarte. Pagubele se ridică la 100.000 lei.

„Familia Romană” nr. 28 de la 16 August n. are un cuprins și ilustrații interesante. Pe pag. primă vedem un tablou foarte reușit al unor Române frumoase din Bistrița. Apoi o remarcabilă ilustrațiunea ce reproduce tabloul artistic al lui Hoppner: Surorile; și cele cinci ilustrații privitoare la războiul Statu-Palmă al domnișoarei Miller Verghi. Acest număr mai conține frumoase istorioare, parte originale și pozee. Pe pagina ultimă redacția se îngrijește pentru „haz” și găicitori. „Familia Romană” ce apare pe hârtie fină cu tipar frumos costă pe an 10 coroane. Redacția și Administrația V. str. Csöky 23.

Muzică pe promenadă. Mâne Duminecă la orele 11 a. m. și Luni la oarele 5 p. m. muzica orașului va cânta pe promenada de jos.

Aviz. Din cauza repausului Duminecal va fi deschisă în cetate mâne dela orele 1—9 seara numai farmacia d-lui Neustädter din Târgul Grăului.

Cu 1 Septemvrie nou a. c. am lipsă de un candidat. A se adresa la Dr. Teodor Popescu, avocat Făgăraș.

Aviz amatorilor de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și voiaj recunoscut ca escelente, aparat moment portative neîntrecute precum și toate articolele necesare la fotografie, se capătă la firma A. Moil k. u. k. Hof-lieferant, Wien la Tuchlauben 9. Manufactura fotografică, fondată 1854 La cerere se trim te catalog ilustrat cu prețuri.

Mișcare culturală în Dej.

Ni-se scrie:

După o tăcere adâncă de un an de zile Dejul dă semne de viață. Să vede că adunarea despărțământului „Asociațiunei” din anul trecut, unde artistul nostru Z. Bărsan și corul harnicilor teologi din Gherla a adunat atâta lume românească în acest oraș, a fost începutul unui curent cultural sănătos, pornit în ceasul al unsprezecelea în unul din cele mai românești comitate ale țării.

Dejul de astădată surprinde lumea românească cu un eveniment, a cărui însemnătate pentru stările din ținutul acesta e neprețuit de mare. În 30 August despărțământul „Soboc Dobăca al Asociațiunei” își ține adunarea sa în Dej, în sala festivă a comitatului. Măestrul nostru, profesorul Iacob Mureșianu din Blaj, cu aceasta ocaziune își va prezenta publicului someșan compoziția sa „Constantin Brâncoveanu”, una dintre cele mai de valoare compoziții românești.

Domnișoara Lucia, fca simpatică a măestrului, va cânta la pian arii românești și vor pași pe scenă compozitorul romanței „Mai am un singur dor”, atât de populară la noi: Wilhelm Șiorban, cunoscut de altcum publicului românesc, și Nicolae Brăteanu, tinărul și malt promițătorul cântăreț al nostru.

Corul seminaristilor din Gherla, care în anii din urmă a ridicat mult nimbul Gherlei amorfite, va face ca sala festivă a comitatului Banffy să răsunе viu de accentele duloase ale doinei noastre. După toate acestea va urma dans. Muzica o va servi Christof, lăutarul național al Bistriței. Comitetul aranjator pentru festivitățile acestea s'a constituit deja sub prezidiul dlui deputat Dr. Teodor Mihali. Se lucră din adins și se fac pregătiri mari.

Publicul din jur așteaptă cu nerăbdare aceasta sărbătoare culturală, care promise a fi un punct luminos în întunecul, de care Dejul — cel cu 2 protopopi, 11 advocați români, 1 deputat naționalist, 2 directori de bancă români — până acum a fost incunjurat.

Le revedere deci la Dej!

Lio.

Despărțământul Sătmar-Ugocea al „Asociațiunei” în Gidani.

Despărțământul „Sătmar-Ugocea” al „Asociațiunei” în a. c. își va ținea adunarea sa generală la 30 August st. n. în Gidani (Szatmárzsadány), comună mare situată lângă linia calei ferate principale: Debrețin, Careii mari, Satumare, Sighet.

Programa: În 29 August sosirea și găzduirea comitetului despărțământului și a oaspeților. În 30 dimineața la 6 oare Utrenie. La 8 oare liturgie solemnă cu predică; la liturgie va cânta corul tinerimei locale. La 11 oare adunarea generală a despărțământului, la care va fi de față tot poporul din loc și jur, invitat anume. După meazăi la 1 oară banquet (1 tăcăm 4 cor.) La 3 oare Vecernie, după care se începe petrecerea populară. La 7 oare sub scut sigur, spațios și bine aranjat petrecerea cu joc a inteligenței.

Comitetul aranjator a făcut pregătirile cele mai estinse, ca publicul să fie satisfăcut în toate privințele. Ospătar cu bun renume va servi mâncări gustoase măsurând vin bun adus anume pentru aceasta ocaziune. Un cofetar isteț va providea publicul cu înghețată, prăjituri și bomboane. Pentru delectarea publicului vor cânta lăutarii români din Șomeuta mare.

Sosirea trenurilor: De către Sătmaru dimineața 3:37, 9:07, după meazăi 2:58, 7:28. De către Careii mari dimineața 5:28, 8:12 și după meazăi 1:36, 6:55. La gară vor sta trăsuri gratuite pentru comoditatea oaspeților.

Comitetul aranjator.

Bibliografie.

„Natura et Causa Rerum”, de Laurentiu Florantin, cu o prefață de Dr. C. I. Istrati, membru al Academiei Române. București. Institutul de arte graf. „Eminescu”. Bulevardul Elisabeta 6. — Prețul Lei 2.50.

Dr. C. Istrati zice în prefața sa: „Lucrarea d-lui Laurentiu Florantin are meritul de a ne pune în fața frumoaselor probleme (ale naturii și a cauzei lucrurilor), într'un mod concis și precis, nelipsit de loc de oarecare largire în vederi. În literatura noastră aceasta lucrare e un frumos vazăs pentru intelectuali și o plăcută și instructivă cetire pentru tineretul nostru. Dar și pentru partea cugetărei proprie și a adevărului științific urmărit, trebuie să felicităm pe autor.”

— În editura librăriei Ioan I. Ciurcu a apărut z-lele aceste „**Dictionarul German-Român de Theodor Alexi. Edițiunea a VII-a prelucrată și completată.**” Prețul broșat cor. 6:50. Dictionarul, format octav, frumos tipărit, se estinde pe 747 pagini și conține numeroase cuvinte, indicațiuni, explicații și exemple în ce privește subtilitățile limbii românești. Edițiunea actuală a dictionarului înseamnă un progres însemnat și încontestabil față de edițiunile anterioare. La sfârșitul dictionarului găsim o tabelă a numerilor țărilor, orașelor, râurilor, munților etc., cari diferă în cele două limbi, ținându-se cont îndeosebi de numirile oficiale maghiare. Recomandăm cu căldură noua ediție a acestui prețios dictionar în atențiunea celor interesați.

— »Ciprian Porumbescu, icoane din frământările unui suflet de artist.» De Dr. Valeriu Branșce. Broșură de 120 pagini. Cu portretul lui Ciprian Porumbescu, după ultima fotografie. Prețul unui exemplar 1 cor. 50 bani. Se poate comanda prin librăria „Gazetei.”

Glume.

Două femei se regăsesc după cincisprezece ani, pe pragul bătrâneții la aceiași localitate balneară.

— Ce de schimbări, draga mea, de de când nu ne-am mai văzut: telefon, electricitate, automobile...

— E trist! suspină cealaltă.

— Totuși n'ar fi așa de trist, dacă toate s'ar schimba, fără să ne schimbăm noi.

*

— Nicușor, vezi ce ochi frumoși are noul tău frățior?

— Ba bine că nu... Dacă sunt noui!

*

— Spune-mi, Ionel, unde se găsește bumbacul?

— În corsetul mamei.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 22 August. Foaia de seara „Budapesti Napló” pretinde că de aceea se tănuiește așa de mult reforma electorală, fiind-că regele i-a dat sancțiunea prealabilă, iar miniștrii unguri au ocolit pe principele moștenitor și nu i-au raportat nimic despre ea înainte de sancțiune.

Budapesta, 22 August. Un redactor al unui ziar, interviewând pe bancherul Stern, care însoțește pe ministrul de finanțe Caillaux, bancherul i-a declarat că în Ungaria se fac sforțări pentru a se atrage capitaluri străine, cari, date fiind bogățiile neexploatate încă din Ungaria, ar putea avea o bună remunerare. Bancherul francez a zis că aceste încercări vor fi încoronate de succes.

Diverse.

Edison. — După cum se anunță din Newyork, Edison, în urma stăruinței familiei sale, va părăsi lucrările obositoare de laborator și nu se va mai ocupa decât cu problemele, cari îl interesează personal. Edison are o avere de 1 milion de lei. De aci înainte se va adânci în tainele chimiei, care-l interesează mai mult decât electricitatea, pe terenul căreia a avut cele mai mari succese. De-asemena Edison s'a hotărât să călătorească și să renunțe cu totul la lucrul de noapte. Dânsul și-a cumpărat în Florida o vilă, unde va petrece primăvara.

*

Rochii de piele. — Noutatea din urmă e, că la Paris va eși moda rochiilor și hainelor de piele pentru femei. Pielea va fi foarte subțire și frumos colorată, ca mătasea. Pe haine vor pune podoabe de horbote, mărgele și altele. Nu se știe ce nume poetic se va născoci pentru această modă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branșce.

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzensdorf bei Wen.

Cu desușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Zizin.

Stabiliment balnear 1 1/2 oară în depărtare de Brașov, loc plăcut, climatic, cu băi minerale de jod și fer folositor pentru toate boalele de piept, stomah, laring, anemie, rinichi și urogenitale. (Trai ieftin și confort.)

Medic balnear:

Dr. Alexandru Codarcea.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17055.

Cărți de rugăciuni.

Sonorul său frumos răsuna în trolele plânso-cânturii la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Ue-nesou. —24.

Carte de rugăciune de Calistrat Cora sunt cu: Cor. 1-40, 1-60, 1-80, 2-40, 2-60, 7—, 8-40.

Lauda lui Dumnezeu: costă —90, —60, 1-80, 2-10, 2-65, 2-80, 3-10, 3-50.

Cheia Raiului costă: —75, 1-20, 1-40, 2—, 3-50.

Versurile născerei Domnului nostru Isus Christos. —12.

Visul Născătoarei de D-zeu —12.

Epistole a Domnului nostru Isus Christos. ce a trimis-o Dumnezeu din ceriu, —24

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat *Coca*, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprinzând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea d-l nostru Isus Christos, ingerul păzitor cântărea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână Liturgia de Duminecă. Acatistul bunăvestirii. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxose. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
de
Ghete

NOXIN
cu patent
CHEILE

Se capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co.

Londra:
E. C 57, Chiswell Street
Wiena XVIII.:
Willy Weingärtner
S mpey-Strasse 13
Se telefon 22149.

Paris:
125, Rue Montmartre.
Budapesta, VI.:
Brüder Hochsinger.

Restaurantul

„GEWERBEVEREIN“
Rudolfsering 7 (Bulevardul Rudolf 7).

Se recomandă Onor. vizitatori streini cât și stim. Public brașovean prin bucatăria sa bună și aleasă. **Bucate naționale române** în fie-care zi, precum și **beuturi escelente și curate.** Serviciu prompt și conștientios.

Curățenia perfectă.

Cu deosebită stimă

JOSEF PETER,

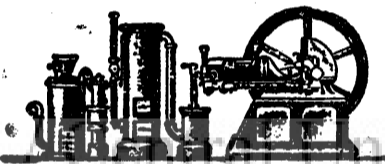
fost ni îndelungați Antrepr. al Colo-
seului Oppler din Sinaia și al Restau-
rantului Cantinei Fabricii de postav
din Azuga.

(11-16.)

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Puterea motrice cea mai sigură și perfectă
Fabricat de rangul prim
Motoare pentru sorbirea gazelor
SAUGGAS-MOTORE

Intrebuintate la încălzirea cu Antracit, Kooks, precum și căbuni de lemn. **Funcționarea cea mai ieftină și regulată.**

Cea mai sigură **!!! GARANȚIE !!!** Spese de funcționat ca 1-2 bani de HP.

Permanent în deposit: **Motors de ulei și Benzin. Locomobile și Garnituri de imblătit.**

— Condițiuni favorabile de rată —
B. DÉNES, Motor- specialist, Budapesta, V.,

Lipót-körut 15.

Preț curent și devis gratis!
(84,17-20).

Praturile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui **A. MOLL** și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabil al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomac și pântec, în contra cărceilor și a crelei la stomac, constipației cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorrhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesii a luat acest medicament de casă o răsnândire, ce crește meru de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corône 2— Fașificățiile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provăzute cu marca de seutire și cu plumbul lui **A. Moll**

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de goldniă și reumatism și a altor urmări de rēcă. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metodu cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucăți cor. —40 b. Cincă bucăți cor. 1.80

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare **A. Moll.** — Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL** Wien, I. Tuchlauben 9 c. și rez. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală — La deposite să se cêră anumit preparatele provădute cu is-ălitura și marca de apărare a lui **A. MOLL.**

Deposite în Brașov: la d-nii farmaceuti **Ferd. Jekelius, Victor Roth** și en gros la **D. Eremias Nepoții.**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fileri s v nde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul **Rudolf** și la **Eremias Nepoții.**

NOUL OTEL

„CONTINENTAL“

proprietatea domnului **Petru Popovici**, situat în strada Castelului, Brașov,

s'a deschis.

Cel mai elegant otel din Brașov.

Patruzeci odăi.
Lumină electrică.
Băi și grădină la dispoziție.

Otelul este arangiat **cu cel mai elegant și modern confort** și e situat în centrul orașului, aproape de teatru și de aleele orașului.

167,84—11.

Mare asortiment de lingerie.

Avem onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și streinătate, că la firma noastră

FRAȚII SIMAY,

Brașov, Târgul grâului 3, (lângă Cafenea),

cu ziua de 1 August începând să vinde un mare asortiment de Lingerie, complete trusouri cu prețuri foarte reduse ceea ce numai printr'o cumpărare f arte avantajoasă dela o fabrică am putut ajunge. Deci recomandăm amatorilor, că în timp de 4 săptămâni cât va dura, să asorteze după plac.

MARE ASORTIMENT IN:
Bluze, Jupoane, Confecțiuni, Toilete de Dame, atât costume de Dame, cât și de Domni, se pregătesc în timpul cel mai scurt.

Numai 4 săptămâni!

Cu prețuri foarte reduse.

Cea mai bună ocaziune.

APĂRAT LEGAL HYGIENICUS APĂRAT LEGAL

Pastă de călcat cu fierul.

Invenție senzațională, cu care ștofele capătă fața de mai nainte. Indispensabilă pentru alb tu-i de masă, pat și toaletă, cămăși, (cari nu vin scorbite) bluze, trusouri, pânzări albe și colorate costume de stofe de bumbac, vitraje, perdele, dantele etc.

„HYGIENICUS“
face ștofele plădoase ca catifeaua. Ștofele de bumbac capătă aparența de pânză olandeză. Tot același efect ia ori și ce ștofe, fie de in, bumbac, lână sau mătase.

Are efect de desinfecțiune
Se capătă în toate prăvăliile de coloniale, Droguerie.

L. CHIOZZA & Co. Cervignano.
(Țara litorală).

253,8—10

APĂ MINERALĂ PHONIX DIN BUZIAS

Succes extraordinar la suferințe de rinichi și beșică.

Apă minerală plăcută fără fer.

Cu deosebire apă de masă răcoritoare.

Vindecă, răcorește. Recomandată de medici.

Are efect escelent ca apă de cură la suferințe de rinichi, beșică, catar cronic de rinichi, formațiuni de peatră și boale catarale de secrețiune. — La cerere trimite prospecte Administrația izvoarelor:

Directia băilor **MUSCHONG** în Buziaș.